

Regionaalhaigla

**INFOLEHT
INTENSIIVRAVI
OSAKONNA
KÜLASTAJALE**

SISUKORD

Mis on intensiivravi	4
Kuidas saab patsiendi kohta infot.....	5
Intensiivravi osakondade telefoninumbrid ja külastus- ajad.....	6
Kätehügieen haiglas	8
Abi patsiendi lähedastele	11
Mida peab teadma, kui külastada intensiivravi osakonnas viibivat patsienti	12
Kas patsiendiga võib rääkida ja teda puudutada	14
Intensiivravis kasutatavad meditsiiniseadmed ja -vahendid	15
Patsiendi üleviimine intensiivravi osakonnast	17
Mis saab, kui patsient enam ei vaja aktiivset intensiivravi	18
Mida peab veel teadma	19
Kuidas minna intensiivravi osakondadesse	22

Kui Teie lähedane vajab intensiivravi, on see muret tekitav ning ärevust põhjustav kogemus nii Teile kui ka kõigile teistele patsiendi lähedastele.

Käesolev infoleht aitab Teil mõista intensiivravi olemust, annab Teile ülevaate intensiivravi tööst ja kasutatavast aparatuurist ning abistab Teid intensiivravi osakonna külastamisel.

Küsige kindlasti lisainformatsiooni intensiivravi osakonna töötajatelt, kellele on oluline pakkuda patsiendile parimat ravi ja hooldust ning toetada igakülgset patsiendi lähedasi.

MIS ON INTENSIIVRAVI

Intensiivravi osutatakse inimesele, kes on raskes või mõnikord eluohtlikus seisundis ning vajab pidevat ja regulaarset jälgimist.

Intensiivravi vajadus tekib ühe või mitme organsüsteemi puudulikkuse tagajärjel. Intensiivravi osakonnas toimub intensiivne ravi ja hooldus, elutähtsate funktsioonide aktiivne jälgimine, säilitamine ning juhtimine.

Vajadusel tehakse uuringuid, mis aitavad patsiendi seisundit paremini hinnata ja ravida.

Intensiivravi osakonna meeskonda kuuluvad intensiiv-raviarst, intensiivraviõde ja hoolduspersonal.

KUIDAS SAAB PATSIENDI KOHTA INFOT

Terviseinfo on konfidentsiaalne. Infot patsiendi seisundi kohta edastab ainult arst.

Soovitame valida 1–2 lähedast inimest kontaktisikuks, kellele patsiendi seisundi kohta infot antakse, juhul kui patsient ei ole seda keelanud. See kindlustab, et informatsiooni patsiendi seisundist antakse õigetele inimestele. Samuti säästab see intensiivravi osakonna töötajate aega ning meie meeskond saab täielikult pühenduda patsientide ravimisele.

Telefoni teel patsiendi tervise seisundi kohta infot ei anta.

Informatsiooni patsiendi külastamise kohta saab Teile anda temaga tegelev õde. Vajadusel saate küsida lisainformatsiooni valvearstilt.

INTENSIIVRAVI OSAKONDADE TELEFONINUMBRID JA KÜLASTUSAJAD

I intensiivravi osakond **617 1291**

kl 14–15; 18–20

külastamine iga päev kell 17–18

II intensiivravi osakond **617 1346**

kl 10–12; 14–15; 18–20

külastamine tööpäeviti (E–R) kell 17–18 ning nädalavahetusel (L–P) kell 13–15

III intensiivravi osakond **617 3108**

kl 14–15

külastamine iga päev kell 17–18

Kardiointensiivravi osakond **617 1592**

kl 12–13; 17–18

külastamine arsti nõusolekul iga päev kell 17.00–18.00

II järelravi (intensiivravi) osakond **617 2481**

külastamine tööpäeviti (E–R) kell 15.30–19 ning nädalavahetusel (L–P) kell 11 –19

Külastamine toimub kokkuleppel valvpersonaliga lähtuvalt osakonna võimalustest ja patsiendi üldseisundist. Vajadusel palume külastajatel ooteruumis oodata, kui patsiendile teostatakse vajalikke protseduure.

Külastama lubatakse ainult täiskasvanud lähedasi. Korraga võib siseneda kuni kaks külastajat, soovitatav on mitte rohkem kui kaks külastajat päevas. Külastusaeg on 15 minutit.

Üleriided palume jätta haigla fuajees asuvasse üldgarderoobi. Enne palatisse sisenemist võib intensiivravi osakonna töötaja paluda Teil kanda ühekordset kaitsekitlit, mis antakse Teile osakonnast.

Enne külastust tuleb kindlasti käsi pesta või hõõruda neid antiseptikuga (vt Kätehügieen).

KÄTEHÜGIEEN

Kas teadsite, et...

- aevastamisel, nuuskamisel ja köhimisel kanduvad mikroobid meie kätele ja piisknakkusena õhku. Lisaks satuvad mikroobid meie kätele erinevatelt pindadelt ja esemetelt: ukselekidelt, telefonidelt jms;
- kui me käsi ei puhasta, siis levitame mikroobe teistele pindadele ja inimestele;
- nõrgenenud organismis võivad mikroobid ja viirused põhjustada tõsiseid infektsioone nagu kopsupõletik, gripp jms. Informatsiooni patsiendi kohta saab Teile anda temaga tegelev õde. Vajadusel saate küsida lisainformatsiooni valvearstilt.

Haiglas on kätehügieeni võimalusteks:

- käte pesemine vee ja (vedel)seebiga;
- käte hõõrumine spetsiaalse käte antiseptikumiga.

Käte antiseptikum on alkoholibaasiline lahus, mis hävitab umbes 30 sekundi jooksul 99% mikroobidest. Antiseptikum hõõrutakse kätele, seda ei loputata maha ega kuivatata.

Küsimustega pöörduge haigla personali poole!

Peske käsi või teostage käte antiseptikat:

- osakonda sisenedes enne patsiendi külastamist;
- pärast tualettruumi kasutamist;
- enne patsiendi abistamist söömisel;
- enne järgmise patsiendi abistamist või külastamist;
- enne isolatsioonipalatisse sisenemist ja pärast sealt väljumist;
- enne osakonnast lahkumist.

Mikroobide leviku peatamine on lihtne – hoiame käed puhtad!

Enne haiglast lahkumist puhastage samuti käsi, nii ei võta Te koju kaasa soovimatuid mikroobe ja viiruseid!

KÄTE PESEMISE TEHNIKA

Tehke käed ja randmed korralikult voolava vee all märjaks.

Pange kätele piisav kogus (vedel)seepi.

Hõõruge peopesi vastamisi.

Hõõruge sõrmevahesid peopesa ja käeselja poolt.

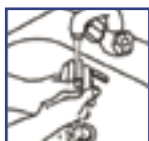
Hõõruge parema käe peopesas vasaku käe sõrmede pealispindu ja vastupidi.

Hõõruge pöidlaid.

Hõõruge sõrmeotsi.

Loputage käed veega ja hõõruge seep kätelt maha.

Kuivatage käed hoolikalt ühekordse paberkäterätikuga.

ABI PATSIENDI LÄHEDASTELE

Lähedase inimese raske haigus või uus raviotsus tekitab sageli palju küsimusi, millega kaasneb tihti ka abitustunne. Küsimuste ja probleemide tekkimisel on Teile abiks meie spetsialistid.

Sotsiaaltöötaja aitab Teil leida parimad lahendused igapäevaelu muutustega toimetulekuks (nt töövõimetuspensioni ja puude taotlus, abivahendite hankimine, suhtlemine ametiasutustega jms).

Psühholoog aitab Teil korrastada mõtteid ja tundeid, kui lähedase inimese haigus tekitab Teis ärevust, pinget ja abitust.

Hingehoidja annab hingehoiuabi nii patsientidele kui ka nende lähedastele. Kohtumise soovi korral saate pöörduda õe poole.

Psühholoogi või sotsiaaltöötajaga kohtumiseks helistage: E–R kell 8–16 tel 617 2347 (Mustamäe korpus) ning 617 2700 (järelravi kliinik) või leppige kohtumine kokku pöördudes raviarsti või õe poole.

MIDA PEAB TEADMA, KUI KÜLASTADA INTENSIIVRAVI OSAKONNAS VIIBIVAT PATSIENTI

Kui patsient ärkab intensiivravi osakonnas või tema uni on häiritud, on ta sageli segaduses ning ei mõista, mis temaga toimub ning kus ta hetkel viibib. Patsient võib tunda valu ning olla rahutu, mida saab leevendada ravimitega.

Ravimid võivad muuta patsiendi taju, mõtletegevust ja arusaamist. Seetõttu võib ta tunduda hajeval, hirmunud või vaenulik. Samuti ei pruugi ta mäletada, mis juhtus või mida ta tundis sel ajal, kui ta viibis ravil intensiivravi osakonnas.

Intensiivravi osakonnas viibiva patsiendi välimus on oluliselt erinev tavapärasest. Patsienti ümbritsevad erinevad seadmed ning talle on paigaldatud mitmed kateetrid, sondid ja kanüülid, mis on vajalikud intensiivseks raviks ning aitavad tagada organismi funktsioneerimise. Samuti võivad läbitud haigus, trauma või operatsioon põhjustada turseid ja verevalumeid ehk hematome.

Intensiivravi patsient on riideteta ning kaetud vastavalt vajadusele lina, teki või soojendustekiga.

Valu ja ebamugavustunde vähendamiseks võib intensiivravi patsient vajada narkoosi, mis aitab taastuda operatsioonist, traumast ja haigusest. Hoolimata narkoosist võib patsient Teid kuulda isegi siis, kui ta Teie kõnele ei reageeri.

- Palume intensiivravi palatis mobiiltelefon välja lülitada, sest see võib segada mitmete tähtsate meditsiiniseadmete tööd.
- Kui põete viirushaigust või olete külmetunud, teavitage sellest intensiivravi õde, kes otsustab, kas peate kandma kaitsemaski või loobuma külastusest.
- Palume külastajatel mitte istuda patsiendi voodile ega asetada isiklikke asju voodile, põrandale, tööpindadele vms.
- Keelatud on katsuda kateetreid, sonde, dreene, aparatuuri, juhtmeid, voolikuid jms.
- Intensiivravi osakonda palume lilli mitte tuua, kuna lillevesi kujutab ohtu elektrivõrgus olevatele aparaatidele. Samuti võib lillevesi sisaldada nakkusi kandvaid baktereid.
- Patsiendile sööki ja jooki tuues palume eelnevalt konsulteerida intensiivraviarsti või -õega.
- Kokkuleppel intensiivravi osakonna töötajatega võite patsiendile tuua isiklikke esemeid (näiteks proteesid, kuuldeaparaat, prillid, fotod, lemmikmuusika, lemmikesemed).
- Kui soovite osaleda patsiendi eest hoolitsemisel, siis rääkige sellest eelnevalt õe ja hooldajaga, kes Teid juhendavad ja aitavad hoolduse teostamisel. Patsienti tohib abistada ainult koos õe või hooldajaga!

KAS PATSIENDIGA VÕIB RÄAKIDA JA TEDA PUUDUTADA?

Sageli ei saa patsient erinevatel põhjustel lähedastega rääkida ega muul moel suhelda. Hingamist abistav toru teeb rääkimise peaaegu võimatuks. Sageli manustatakse patsientidele ärevust ning valu leevendavaid ravimeid, mis muudavad patsiendi uimaseks ja uniseks. Sellegipoolest on oluline, et omaksed patsiendiga vestlevad ning nii teda toetavad.

Teadvuseta patsient tunnetab oma lähedaste kohalolekut just hääle või puudutuse kaudu ning see rahustab neid oluliselt.

Puudutamine on patsienti lohutav ja rahustav tegevus. Hoidke patsiendi kätt, rääkige positiivsetest juhtumitest, kammige tema juukseid – nii tunneb ta end paremini. Olge toetav ning armastav! Rääkige patsiendiga, nii nagu tavaliselt, isegi siis, kui Te pole kindel, et ta Teid kuuleb. Andke talle nii hääle kui ka puudutustega teada, et olete ta kõrval ja ta on turvalises keskkonnas. See on oluline ka siis, kui Te ei saa vastu reageeringut.

INTENSIIVRAVIS KASUTATAVAD MEDITSIINISEADMED JA -VAHENDID

Intensiivravis viibivad patsiendid vajavad pidevat jälgimist. See on võimalik tänu laialdaste teadmistega kvalifitseeritud ravimeeskonnale ning spetsiaalsele aparatuurile. Patsienti ümbritsev aparaat võib esmapilgul tunduda hirmutavana, kuid kõik need seadmed toetavad patsiendi normaalseid funktsioone ja võimaldavad jälgida patsiendi seisundit.

Mõni aparaat võib teha alarmeerivat häält, mõned näitavad tihti muutuvaid graafikuid või numbreid. Intensiivraviõde võib Teile vajadusel selgitada aparatuuri otstarvet või funktsiooni.

Intensiivravi osakonna patsientide südametegevust jälgitakse **monitori** abil. Monitor on ühendatud patsiendiga elektroodide kaudu, mis kinnituvad kleepuvate padjakestega rindkerele. Monitor näitab südame töö graafilist kujutist ning sealt saab teavet ka hingamissageduse, vererõhu, vere hapnikusisalduse ja kehatemperatuuri kohta. Monitoril olevad näidud võivad vahelduda kiiresti ning see on normaalne.

Hingamisaparaat aitab patsiendil hingata. Patsient on hingamisaparaadiga ühenduses intubatsioonitoru kaudu, mis on paigaldatud hingetorru suu kaudu. Patsient, kes on intubeeritud, ei saa rääkida. Kui seisund võimaldab, eemaldatakse **intubatsioonitoru** ja ühendus hingamisaparaadiga.

Kui patsient vajab hingamisaparaati pikemat aega, teostatakse **trahheostoomia**. Trahheostoomia on kirurgiline avaus kõris, kuhu asetatakse trahheekanüül. Hingamisaparaat ühendatakse trahheekanüüliga. Trahheekanüül tagab patsiendi hingamise ja hõlbustab hingamisteedesse koguneva sekreedi eemaldamist.

Kui patsient ei vaja hingamisaparaati, kuid vajab siiski lisahapnikku, kasutatakse hingamise hõlbustamiseks hapnikumaski ja hapniku ninasondi.

Veenikanüüliga on võimalik manustada patsiendile erinevaid ravimeid, toitelahuseid, vedelikke ja veretooted. Arterikanüüli kaudu saab võtta verd analüüsideks.

Patsiendil võivad olla haavades **dreenid**, mille kaudu erituvad kehavedelikud.

Uriini hulga mõõtmine annab olulist informatsiooni patsiendi seisundi kohta. Uriini väljutamiseks kasutatakse **põiekateetrit**. Põiekateeter paigaldatakse põide kusiti kaudu. Kateetri kaudu väljub uriin mõõtmisannusse (uriinikogumiskotti või -karpi), mis on kinnitatud voodi külge.

Neerude töö puudulikkuse korral teostatakse **dialüüsiaparaadiga** neerude asendusravi. Dialüüsi teel eemaldatakse kehast liigne vedelik ning puhastatakse veri jääkainetest.

Kui patsient pole suuteline ise sööma, siis on tema toitmiseks mitmeid viise. Kõige levinum meetod on söötmine **nasogastraalsondi** ehk nina-neelu-maosondi kaudu. Nasogastraalsond on peenike toru, mis paigaldatakse makku enamasti nina kaudu. Sondi kaudu manustatakse toitu, milles sisalduvad vajalikud rasvad, valgud, vitamiinid, proteiinid ja mineraalid – kõik, mida sisaldab tavaline tervislik toit.

PATSIENDI ÜLEVIIMINE INTENSIIVRAVI OSAKONNAST

Kui patsiendi seisund on paranenud ning ta ei vaja enam intensiivravi osakonnas erijälgimist, viiakse ta üle kas tavaosakonda (kus on II astme intensiivravi palatid), suunatakse järelravi- või hooldushaiglasse.

Teid teavitatakse patsiendi uuest asukohast, kui helistate intensiivravi osakonda.

MIS SAAB SIIS, KUI PATSIENT ENAM EI VAJA AKTIIVSET INTENSIIVRAVI

Järelravi eesmärgiks on inimese tervisliku ja funktsionaalse seisundi taastamine. Pärast aktiivravi on teatud juhtudel vajalik haiglas viibimine 1–3 nädalat, et võimaldada ja kindlustada haigestumiseelse seisundi taastumist.

Järelravil viibides jätkatakse arsti poolt määratud ravi vastavalt raviarsti korraldusele. Raviarsti korraldusel määratakse patsiendile sobiv dieetravi ning vajadusel liikumisravi. Kogu raviprotsessi jälgib arst ning arst korraldab edasise ravi või suunamise teistesse raviasutustesse vastavalt patsiendi seisundile.

Kui järelravi etapil selgub, et haigestumiseelse seisundi taastamine ei ole võimalik, siis võimaldame teatud tasemel stabiliseerunud seisundis haige suunamist hooldusravile.

Hooldusravi eesmärkideks on väljakujunenud tervisliku seisundi säilitamine, väljakujunenud funktsionaalse seisundi säilitamine ja võimalusel parandamine, stabiilses seisundis haigete pikaajaline ravi ja toetamine läbi õendustegevuse, inimese ettevalmistamine hooldusasutusse või koduhooldusele suunamiseks ning surijate õendusabi.

Hooldusravi erinevus aktiiv- ja järelravist seisneb selles, et põhiliste teenustena osutatakse õendusabi- ja hooldusteenuseid.

Ehkki meditsiinipersonal teeb kõik endast oleneva, on paraku seisundeid, mil on otstarbekas aktiivravi lõpetada. Otsus aktiivravi lõpetada ei langetata kunagi kergelt. Intensiivravi on üks erialadest, kus see küsimus ehk kõige sagedamini tõstatub. Selline otsus tuleb sageli teha mitme organi puudulikkusega ja hingamis-

aparaadist sõltuva patsiendi puhul.

Rõhutame, et aktiivravi lõpetamine on alati põhjalikult kaalutud, reeglina mitme eriala esindajatest koosneva konsiiliumi ehk arstide koosoleku ühine otsus. Aktiivravi lõpetatakse ainult siis, kui arstid on üksmeelselt jõudnud järeldusele, et edaspidine ravi ei paranda patsiendi prognoosi ja otstarbekas on jätkata ainult toetavat ravi.

MIDA PEAKS VEEL TEADMA

- Meie haigla pakub residentuuri ja õendusõppe baasasutusena praktilist koolitust kvalifikatsiooni omandavatele ja täiendavatele arstidele ning õdedele. Loodame, et nõustute juhendajatega õppurite osalemisega raviprotsessis.
- Patsientide terviseseisundit puudutav info on konfidentsiaalne. Palume hoida saladuses Teile teatavaks saanud infot patsientide isiku, eraelu ja tervise kohta.
- Terviseinfo on konfidentsiaalne ning lähtuvalt sellest on meie ülesanne tagada Teie ja patsientide privaatsus ka meediaväljaannete suhtes. Kui patsient on otsustanud avalikustada oma terviseinfo ajakirjanduses, vajab Regionaalhaigla patsiendilt kirjalikku nõusolekut terviseseisundit kajastava info avalikustamiseks.
- Igal inimesel on õigus viibida ravil ilma, et teda jäädvustatakse. Sellest tulenevalt palume mitte pildistada ja filmida.
- Patsientide, personali ja külaliste turvalisuse tagamiseks töötavad ööpäevaringselt turvamehed ja videokaamerad.

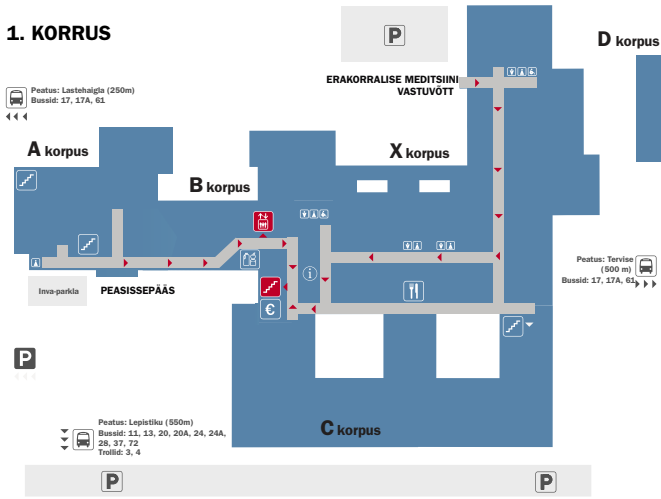
- Palume haiglas käituda viisil, mis ei ohusta patsientide julgeolekut, väärikust ja privaatsust ning hoida vaikust ja rahu.
- Haiglas ei tohi tarvitada alkoholi. Suitsetamine on lubatud vaid selleks ettenähtud alal.
- Tuleohu korral kuulete alarmi – palume Teil järgida personali korraldusi ning vajadusel seintel olevaid evakueerimisjuhiseid. Meie töötajad on läbinud tuleohutuse alase koolituse ja aitavad Teil vajadusel haiglast evakueeruda.
- Kui Te soovite avaldada tänu, teha ettepanekuid muudatusteks või Te ei ole rahul osutatud tervishoiuteenusega, palun pöörduge esmalt osakonna personali poole lahenduse saamiseks.
- Haiglas toimib kaebuste/ ettepanekute juhtimise süsteem, mille eesmärk on info kogumine teenuste kvaliteedi ning patsientide, nende lähedaste ja külastajate rahulolu kohta. Kaebuse või ettepaneku esitamiseks küsige personalilt või registratuurist vastav blankett, täitke see ning pange see kaebuste ja ettepanekute kogumise kasti. Kaebuse või ettepaneku saab esitada ka elektroonselt täites Regionaalhaigla kodulehel oleva tagasiside vormi. Kõigile vastust nõudvatele kaebustele ja ettepanekutele vastatakse 5–30 päeva jooksul alates nende esitamisest. Kaebusele vastamiseks kogutakse töötajate selgitused, arutatakse kaebus läbi ning seejärel koostatakse ja saadetakse kirjalik vastus.
- Regionaalhaigla Mustamäe korpuses saab osta jooke ja toiduaineid või einestada kohapeal – 1. korrusel on kohvik ja esmatarbekaupade kauplus. Paljudes osakondades on joogiautomaadid (vajalikud on mündid) ning veeautomaadid kuuma ja külma joogiveega.
- Meditsiinilisi abivahendeid on võimalik hankida Regionaalhaigla 1. korrusel asuvast poest „Abivahendite müük ja laenutus“.
- Regionaalhaigla Mustamäe korpuse territooriumil on tasuline parkimine. Tasulist parkimist haigla territooriumil korraldab OÜ Citypark, palun järgige parklates asuvaid infotahvleid. Parkimistasu arvestatakse tunnipõhiselt alates parkimise alustamisest esimesest tunnist.

KUIDAS MINNA INTENSIIVRAVI OSAKONDADESSE?

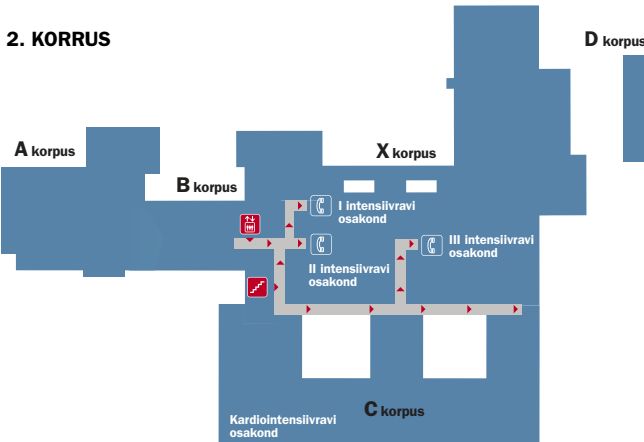
1. Sõitke B-korpuse liftiga 2. korrusele või kasutage selleks treppi

1. KORRUS

2. Intensiivravi osakonda sisenemiseks helistage ukse telefonist

2. KORRUS

Liikumise suund	Müügikiosk/lilled	Naiste tualett	Pangaautomaat
Lift	Pakihoid	Meeste tualett	Info
Trepp	Kohvik/Söökla	Invatualett	Bussipeatus
Parkla	Uksetelefon		

SOOVITUSED

Koostanud:

Põhja-Eesti Regionaalhaigla
J. Sütiste tee 19
13419 Tallinn
Infotelefon 617 1300
www.regionaalhaigla.ee
info@regionaalhaigla.ee

Infolehe on kinnitanud Põhja-Eesti Regionaalhaigla õendusvaliteedi komitee
19. oktoobril 2018.a.